

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815203528
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8815203528.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci manželky (navrhovateľky): Z. N. M., H.. XX.XX.XXXX, C. T. Č.. XXX, zast.: JUDr. Dušan Kmec, advokát, M.R.Štefánika 2465, Vranov nad Topľou, proti manželovi, ktorý návrh nepodal: P. A. M.E., H.. XX.XX.XXXX, C. D. XXX/XX, N., zast.: JUDr. Branislav Kahanec, advokát, Vajanského 33, Prešov, za účasti maloletých detí: Z. C. M.E., H.. XX.XX.XXXX, Z. F. M., H.. XX.XX.XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode t a k t o

r o z h o d o l :

Súd manželstvo Z. N. M., Q. M., H.. XX.XX.XXXX B. P. A. M., H.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 06. 09. 2008, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Sol' vo zväzku 12, ročník 2008, na strane 134, pod poradovým číslom 40, r o z v á d z a .

Na čas po r o z v o d e zveruje maloleté deti C. M., H.. XX.XX.XXXX B. F. M., H.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloletého C. M., H.. XX.XX.XXXX po 100,- eur mesačne a na maloletého F. M., H.. XX.XX.XXXX po 70,- eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v roku v pondelok od 15.00 hod. do 18.00 hod., v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloleté deti počas školského roka vyzdvihne zo školského a predškolského zariadenia, mimo školského roka deti vyzdvihne pred domom kde bývajú a maloleté deti vráti matke pred domom kde deti bývajú v určenom čase.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý rok od 01.07. od 09.00 hod. do 07.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 07.08. do 19.00 hod., každý párný rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 26.12. od 09.00 hod. do 01.01. do 16.00 hod. , každý párný rok od veľkonočného štvrtka od 09.00 hod. do veľkonočnej soboty do 16.00 hod. a každý nepárny rok od veľkonočnej nedele od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 16.00 hod., počas jarných prázdnin každý rok od soboty od 09.00 hod. do utorka do 16.00 hod.

Matka je p o v i n n á maloleté deti na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať ich pred domom kde bývajú a otec je p o v i n n ý maloleté deti vrátiť matke pred domom kde deti bývajú v určenom čase.

Každý z rodičov je povinný telefonicky oznámiť druhému rodičovi vážny dôvod nemožnosti realizácie styku vždy aspoň štyri hodiny pred určeným stretnutím.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manželka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva, zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca platením výživného na maloletého syna C. sumou 170,- eur a na maloletého F. čiastkou 130,- eur mesačne. Styk otca s deťmi navrhla upraviť každý nepárny víkend v roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 15.00 hod. Vo svojom návrhu uviedla, že manželstvo uzavreli po jeden a polročnej známosti. Nezhody v spoločnosti začali vznikať už pol roka po uzavretí manželstva z toho dôvodu, že navrhovateľka vyčítala manželovi, že o ňu neprejavuje záujem a príliš veľa času trávi prezeraním internetu do neskorých nočných hodín. Pri tejto hádke došlo k prvému fyzickému napadnutiu zo strany manžela, ktorý je impulzívny a pri hádkach má sklony k fyzickým útokom. Od uzavretia manželstva manželka hospodárili oddelene. Po nastahovaní sa do bytu platili úhrady nákladov spojených s užívaním bytu striedavo, každý z nich každý druhý mesiac. Manželka neskôr za pomoci rodičov navrhovateľky postavili rodinný dom v obci N.. Pre pretrvávajúce nezhody v manželstve navrhovateľka dňa 11.02.2015 aj s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa do obce T. k svojim rodičom.

2. Manžel s rozvodom súhlasil, nakoľko nevidel možnosť obnovenia spoločnosti. Mal za to, že sú splnené podmienky pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, s poukazom na znalecký posudok vypracovaný v súdnom konaní o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu.

3. Kolízny opatrovník v prípade rozvodu manželstva odporučil maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazať platením výživného podľa jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Styk otca s maloletými deťmi navrhol upraviť každý druhý víkend, jeden deň počas týždňa a počas sviatkov a prázdnin.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to sobášnym listom účastníkov konania, rodnými listami maloletých detí, lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov, písomnými vyjadreniami účastníkov, správou kolízneho opatrovníka, správami ZŠ K. P., Vranov nad Topľou, MŠ T., výpisom z LV č. XXX k.ú. N., oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/13/2015, a zistil tento skutkový stav:

5. Podľa sobášneho listu účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 06.09.2008 a toto je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Sol' vo zväzku 12, ročník 2008, na strane 134, pod por.č. 40.

6. Počas manželstva sa účastníkom konania narodili deti C. M. dňa XX.XX.XXXX a F. M. dňa XX.XX.XXXX.

7. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/13/2015-232 zo dňa 09.06.2016 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec zaviazaný platením výživného na syna C. sumou 80,- eur a na syna F. po 50,- eur mesačne. Dlhé výživné za obdobie od 01.02.2015 do 31.05.2016 na maloletého C. v sume 830 a na maloletého F. v čiastke 350,- eur bol otec povinný zaplatiť k rukám matky do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Stretávanie otca s deťmi bolo upravené každý nepárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedeľu do 16.00 hod., každý párny týždeň v roku v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod., každý rok od 01.07. od 09.00 hod. do 07.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 07.08. do 19.00 hod., každý párny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod. a každý nepárny rok od 26.12. od 09.00 hod. do 01.01. do 16.00 hod. , každý párny rok od veľkonočného štvrtka od 09.00 hod. do veľkonočnej soboty do 16.00 hod. a každý nepárny rok od veľkonočnej nedele od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 16.00 hod., počas jarných prázdnin každý rok od soboty od 09.00 hod. do utorka do 16.00 hod. Na základe odvolania otca Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 10CoP/17/2016- 263 zo dňa 13.10.2016 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o úprave

styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený s deťmi sa stretávať aj každý páry týždeň v roku v pondelok od 15.00 hod. do 18.00 hod. V ostaných výrokoach potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 07.11.2016.

8. Manželka vo svojej výpovedi uviedla, že manželstvo uzavreli po necelý dvojročnej známosti. Už pol roka po svadbe sa začala prejavovať agresívna povaha manžela. Jeho správanie bolo výbušné. Celé noci vyesedával pri počítači a kontaktoval sa s inými ženami. Ak mu takéto konanie vyčítala, správval sa výbušne. Keď bola navrhovateľka v 8. mesiaci tehotenstva, dokonca na ňu fyzicky zaútočil a už vtedy uvažovala o odchode. Manžel sľúbil, že zmení svoje správanie, avšak ku zmene nedošlo. Naďalej večery a noci trávil mimo domácnosti, ak aj bol doma, čas trávil na internete. Počas celého manželstva ju manžel podvádza a mal agresívne správanie. Opakovalo sa aj fyzické napadnutie, čoho svedkom bol aj ich maloletý syn C.. Vo februári 2015 sa navrhovateľka dozvedela, že manžel vypisoval nemravné veci manželke jej brata do Ameriky. Manžel túto skutočnosť nepoprel, len tvrdil, že to považoval za srandu. Navrhovateľka to však za srandu nepokladala a navrhla manželovi rozvod. Manžel jej oznámil, že ona môže odísť z domu, ale bez detí, ktoré už nikdy neuvidí. Navrhovateľka sa preto rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti aj spolu s maloletými synmi ku svojim rodičom. Manžel nemal záujem rozumne vyriešiť situáciu, začal podávať trestné oznámenia pre únos a vzťahy medzi manželmi sa ešte viac zhoršili. Na čas do rozvodu boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Počas Vianoc deti nechceli ísť k otcovi, mali záujem sviatky tráviť s matkou. Po návrate od otca mal C. monokel pod okom a tvrdil, že ho zbil otec. C. odmieta ísť k otcovi do N.. Počas ďalšieho víkend, deti odišli s otcom v piatok a už v sobotu manžel písal správu, že C. vezie domov. Maloletý uviedol, že otec ho znova zbil a nechce pri ňom tráviť víkend. Matka má za to, že otec sa deťom nevenuje, nevie sa o nich postarať. Deťom sa väčšinou venuje stará matka. Je bežné, že maloleté deti sa pri hre pochytiť. Otec to nedokáže zvládnuť, vybuchne a C. zbije. Matka predložila súdu rozpis dátumov, kedy si otec deti vôbec na stretnutie nevyzdvihol. Stretnutie má otec upravené od piatku, ale viackrát sa stalo, že po deti prišiel až v sobotu. prípadne otec po ukončení stretnutia kontaktoval matku, aby si deti vyzdvihla, že on ich domov neprivezie. Otec má súdom určenú výživovaciú povinnosť v nízkych sumách, ale ani toto výživné si riadne neplní. Matkins príjem v zamestnaní činí sumu 550,- eur a z tohto zárobku uhrádza bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, poplatky za stravu v škole, škôlke, náklady na školské potreby, výdavky na mimoškolské aktivity, lieky. S maloletým F. je potrebné navštevovať alergiológickú ambulanciu v Prešove. Matka zakúpila deťom nábytok do detskej izby v hodnote 500,- eur. Manžel dostal darom od svojich rodičov starý neobývateľný dom. Po uzavretí manželstva manžel a bývali v byte a starý dom kompletne zbúrali, ostali len dva hlavné múry a postavili nový dom. Stavebné práce vykonávala firma navrhovateľkinho otca. Potom čo navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť manžel dom naspäť daroval svojej matke a v tomto dome v súčasnosti býva pán E. s priateľkou, deťmi a rodičmi. Navrhovateľka získala ústnu informáciu od tohto pána, že manželovi vyplácajú mesačne za bývanie sumu 570,- eur. Manžel má teda dostatočný príjem na to, aby si mohol plniť výživovaciú povinnosť vo väčšej miere ako doposiaľ. Taktiež na internete inzeruje predaj rôznych vecí, napríklad motorové vozidlo. Podľa navrhovateľkiných vedomostí manžel denne vyváža svoju priateľku do práce a z práce. Strávil spolu aj letné dovolenky pri mori.

9. Z výpovede manžela vyplýva, že asi po pol roku trvania manželstva musela manželka nastúpiť do policajného zboru a na jeho strane došlo k ukončeniu pracovného pomeru, preto sa rozhodli, že on nastúpi na rodičovskú dovolenku s maloletým C.. Potvrdil, že počas dňa mu so starostlivosťou o syna pomáhala manželkina mama. Ešte počas trvania pracovného pomeru musel manžel kontrolovať na počítači zamestnancov, preto veľa času venoval práci s počítačom. Maloletí synovia radi trávia čas so svojim otcom. Keď ich vyzdvihuje zo školských zariadení deti majú radosť. Strávil spolu aj posledné Vianoce a boli to veľmi pekné chvíle. Otec samozrejme rešpektuje vôľu detí a keď tieto chcú ísť domov skôr, vždy ich k matke odvezie. Poprel tvrdenia manželky o tom, že maloletý C. sa od neho vrátil domov s monokľom. Potvrdil, že niektoré súdom určené stretnutia sa nerealizovali, buď pre jeho chorobu, alebo z dôvodu, že v mesiaci september 2016 prebiehala u jeho rodičov rekonštrukcia strechy rodinného domu. Manžel je spoločníkom a konateľom spoločnosti Farmatech s.r.o. a v zamestnaní dosahuje mesačný príjem vo výške 200,- eur. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí mu pomáhajú s úhradou mesačného výživného na deti. Potvrdil, že má známosť, ale s touto neabsolvoval žiadnu letnú dovolenku. Okrem výživného určeného súdom spolu vo výške 130,- eur musí vynakladať finančné prostriedky na cestu za synmi, čo mesačne činí čiastku okolo 35,- eur a taktiež potrebuje financie, ak chce deťom niečo kúpiť alebo im vytvoriť nejaký program. Manžel sa snaží predat' nejaké hnutelné veci prostredníctvom internetu (napr. pamäťová karta, , telefón, motorový olej, náhradná súčiastka do auta a pod.), doposiaľ

však k predaju nedošlo. Obchodnú spoločnosť, ktorej je vlastníkom, má záujem predať. Hľadá si aktívne nové zamestnanie. Rodinný dom vo N. mu darovala jeho matka, ktorej dom vrátil darovacou zmluvou z 26.05.2015, pretože s manželkou prestali žiť v spoločnej domácnosti. Nájomnú zmluvu na dom uzatvorila jeho matka, takže on z tohto prenájmu nemá žiaden príjem. Manžel nevlastní žiadne osobné motorové vozidlo. Pre svoje potreby užíva vozidlo, ktoré patrí jeho otcovi.

10. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že podľa vyjadrenia otca sa jeho finančná a ekonomická situácia oproti minulému obdobiu nezmenila. Je zamestnancom spoločnosti Farmatech s.r.o.. Aktuálna výška výživného predstavuje pre neho vysokú čiastku. S jej úhradou mu pomáhajú rodičia, pri ktorých v obci N. v rodinnom dome žije. S deťmi sa t.č. stretáva pravidelne. Deti sa jeho prítomnosti tešia a má to pozitívny vplyv na ich sebareprezentáciu pred rovesníkmi. Čas s deťmi trávi pri svojich rodičoch. Program prispôsobuje počasiu a stavu detí. Často krát sa deťom nechce od otca odchádzať. S nocovaním maloletého F. v jeho domácnosti doposiaľ problémy neboli. V prípade rozvodu manželstva navrhol určiť u maloletých detí striedavú osobnú starostlivosť v týždenných intervaloch. Problém v dochádzaní detí do predškolského a školského zariadenia nevidí. Súčasná úprava styku, charakteristická striedaním intenzívnejšieho kontaktu s deťmi s obdobím prázdna mu nevyhovuje, pretože nie je vyvážená. Komunikáciu s matkou detí opísal ako striedavo problémovú a striedavo na prijateľnej úrovni. Matka v rozhovore uviedla, že s deťmi naďalej žije v rodinnom dome svojich rodičov v obci T.. Otec termíny stretnutí s deťmi nedodržiava. Údajne otec deťom nevytvára program, nikam ich neberie, deti sú väčšinou pri starej matke. Matka má výhrady voči nedodržiavaniu hygieny u detí počas pobytu u otca. S Branislavom sa otec neučí, len ak stará matka. S jeho vyučovacími výsledkami však otec nie je spokojný. Domácej príprave sa dieťa pri tom zvykne venovať jeden až jedenapol hodiny. Slabšie mu ide slovenský jazyk, diktáty. C. je nepozornejší, musí precvičovať a čítať. Vyživovaciu povinnosť si otec začal plniť. Deťom však nekupuje ani oblečenie, školské potreby. Žiadala stretávanie otca s deťmi upraviť každý druhý víkend bez realizácie styku počas týždňa. Uviedla, že vzťah medzi ňou a otcom detí sa ešte viac zhoršuje. Dňa 16.12.2016 bol vykonaný rozhovor s maloletým C.. Tento spontánne, bez obáv vstúpil do miestnosti. Nadviazal rozhovor o škole, rozprával zaujato. Uviedol, že otec ich nikam neberie, nevenuje sa im a sleduje televíziu. Dieťa samo začalo rozprávať, že s otcom nechce byť, pretože im vzal dom, dal ho cudzím ľuďom, ktorí tam bývajú. Nič mu otec nekúpi. Tiež ho otec zbil, maloletý ukazoval zápästie pravej ruky. Otec bije aj F., nevedel spresniť kade ho bije, ale uvádzal, že to videl. Otec sa s ním neučí, ani cez týždeň ani počas víkendu. Zároveň však potvrdil, že otec chce, aby si precvičil učivo, prepísal na nečisto. Babka sa s ním chce učiť, ale otec to nechce. Maloletý uviedol, že chce byť na Vianoce pri mame. V závere rozhovoru súhlasil s tým, aby sa ponechala doterajšia úprava jeho stretávania sa s otcom, ale na Vianoce chce byť pri mame. V tej chvíli sa dieťaťu tlačili slzy do očí a potrebovalo fyzicky cítiť prítomnosť matky, ktorá ho čakala na chodbe. Dňa 27.12.2016 kolízneho opatrovníka kontaktovala matka, ktorá uviedla, že naposledy deti nechceli ísť k otcovi. Z pobytu sa vrátili o 2 hodiny skôr. Maloletý F. šiel u otca v noci sám na toaletu, udrhel sa a spôsobil si na tvári modrinu. C. zase otec pre neposlušnosť buchol po tvári a spôsobil mu modrinu. Následne sa matka dostavila ku kolíznemu opatrovníkovi aj s maloletým C.. Ten samostatne v rozhovore uviedol, že k otcovi sa mu veľmi nechce chodiť, ale bojí sa mu to povedať. Uviedol, že otec ho udrhel po oku a dvakrát po ruke, keď s Lukášom vystrájali. Po udretí C. plakal. Otcovi C. bitku opätuje, tiež ho udrie. V izbe spia spolu s otcom. Otec stále, každý deň odchádza k automatom, aj počas Vianoc 25.12.2016 šiel. Program pre nich počas Vianoc nepripravoval, boli dnu v dome. Stará matka sa tešila z ich prítomnosti. Matka uviedla, že má problém otca usmerniť vo výchovných postupoch, lebo sa na ňu vykríči. Podľa záverov kolízneho opatrovníka manželstvo rodičov maloletých dlhšiu dobu neplní žiadnu zo svojich funkcií. Matka spolužitie s otcom nemieni za žiadnych okolností obnoviť. V prípade rozvodu manželstva kolízny opatrovník doporučil zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a styk otca so synmi upraviť počas každého nepárneho víkendu od piatku do nedele a v každom párnom týždni jedno popoludnie, počas prázdnin a sviatkov tak ako bolo uvedené v predchádzajúcom súdnom rozhodnutí. Otca navrhol zaviazat' platením výživného podľa jeho možností, schopností a majetkových pomerov.

11. Základná škola, K. P., Vranov nad Topľou potvrdila, že C. M. je žiakom II.B triedy. Na vyučovanie chodí včas a riadne pripravený. Nosí si všetky pomôcky, ktoré má mať na vyučovaní. Občas sa stane, že si zabudne nejakú domácu úlohu, ale to len preto, že si ju v škole nepoznačí. Prospech žiaka je veľmi dobrý. Z hlavných predmetov mal dvojky a z výchov jednotky. Na polročnej klasifikácii prospel s vyznamenaním. Cez prestávky je hravý a bezprostredný. Žiak v škole často o rodičoch nerozpráva a ak áno, tak len pozitívne. Matka chodí od začiatku školskej dochádzky žiaka na všetky rodičovské združenia

a pravidelne sa informuje o školských, výchovno-vyučovacích výsledkoch a dianí v škole. Otec sa bol informovať na svojho syna zatiaľ iba raz a to v januári 2017.

12. Podľa správy Materskej školy v T. maloletý F. M. navštevuje toto predškolské zariadenie druhý rok. Jeho správanie je primerané vekovým osobitostiam. Bez problémov spolupracuje s učiteľkami, s deťmi i ostatnými zamestnancami MŠ. Rád kreslí, hrá sa s autíčkami, konštruuje, plní úlohy dané učiteľkami. Do materskej školy sa teší a je v nej rád. O rodičoch rozpráva iba vtedy, ak je na tému rodiny realizovaná aktivita alebo keď sa rozpráva o rodine, rodičoch. Do materskej školy privádza F. každé ráno mamka a z materskej školy ho vyberá babka N. M.. Otec vyberá F. z MŠ len v dni, ktoré má stanovené súdom o 15.00 hod. Maloletý F. sa z príchodu otca teší, reaguje pritom normálne ako aj ostatné deti, ktoré sa tešia na príchod svojich rodičov.

13. V súdnom konaní o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, sp.zn. 6P/13/2015, bolo na stanovenie optimálnej úpravy rodičovských práv a povinností nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých. Znalčka PhDr. K. K. podala znalecký posudok č. 3/2016, zo záverov ktorého vyplýva, že citová väzba mal. C. na matku je pozitívna, kvantitatívne a kvalitatívne matkou dobre sytená. Maloleté dieťa vníma matku ako každodennú súčasť života, ktorá naplňuje jeho telesné a duševné potreby. Citová väzba mal. F. na matku je pozitívna, kvantitatívne a kvalitatívne matkou dobre sytená. Pre maloleté dieťa je matka významnou súčasťou jeho identity, je zdrojom istoty a bezpečia. Citová väzba maloletého C. na otca je pozitívna, kvantitatívne pomerne dostatočne a kvalitatívne dobre otcom sytená v rámci stanoveného spoločného času. Maloleté dieťa vníma otca ako zdroj iných informácií, iných podnetov než matka. Otec svojim osobnostným zameraním ponúka iný model správania, inú kvalitu zážitkov. Citová väzba mal. F. na otca je pozitívna, kvantitatívne pomerne dostatočne a kvalitatívne dobre otcom sytená v rámci stanoveného spoločného času. Aj otec je pre mal. F. pomerne kvalitným zdrojom jeho identifikácie, posilňuje svojim správaním k dieťaťu jeho sebaistotu. Citová väzba matky na mal. C. je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jej osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam. Rola matky je zvládaná veľmi dobre. Citová väzba matky na mal. F. je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jej osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam, jej správanie je zodpovedajúce a primerané veku dieťaťa. Rola matky je zvládaná veľmi dobre. Citová väzba otca na obe maloleté deti je pozitívna, kvalitná, zodpovedajúca jeho osobnostným, temperamentovým a charakterovým vlastnostiam. Rola otca je zvládaná veľmi dobre. Duševný stav mal. C. je z emocionálneho, rozumového ako aj sociálneho hľadiska primeraný norme. Stretávanie sa s otcom na mal. C. vplýva pozitívne. Vyšetrením nebolo zistené, žeby niektorý z rodičov výrazne a systematicky navádzal maloletého proti druhému z rodičov, maloleté dieťa reaguje vo vzťahu k otcovi spontánne, pozitívne. Duševný stav maloletého F. je po emocionálnej, rozumovej a sociálnej stránke primeraný norme. Stretávanie sa s otcom na mal. F. vplýva pozitívne. Vyšetrením nebolo zistené, žeby niektorý z rodičov výrazne, systematicky navádzal mal. F.B. proti druhému rodičovi. Maloleté dieťa reaguje vo vzťahu k otcovi spontánne, pozitívne. Predpoklady pre výchovu detí vzhľadom na citovú náklonnosť a osobnostné predpoklady sú u oboch rodičov pomerne rovnaké a vyrovnané. Vzhľadom však na niektoré osobnostné rysy (zistené psychologickým vyšetrením - tendencie k citovému chladu, fantazijné produkcie v popredí pri riešení záťažových situácií, výbušnosť) u otca, sú osobnostné predpoklady matky lepšie. Preto znalčka odporúčala zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Ak sa rodičia nedohodnú inak, optimálna úprava styku otca s deťmi by bola každý nepárny víkend od piatka od 17.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s prespaním oboch maloletých detí u otca a každý párný týždeň od štvrtka od 17.00 hod. do piatka do 19.00 hod. s prespaním oboch maloletých detí u otca. Mimo tohto času by bol kontakt otca s deťmi neobmedzený. Stretnutia sa môžu uskutočňovať podľa dohody oboch rodičov. Striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov by bola vzhľadom k dennému režimu a zdravému psychickému vývoju maloletých detí primeraná. Vzhľadom na vek a citové potreby mal. C. by bola primeraná, vzhľadom k veku a citovým potrebám mal. F. by primeraná ešte nebola. Osobnú starostlivosť a stretávanie sa s druhým rodičom u oboch maloletých detí znalčka odporúčala realizovať rovnako. Maloleté deti sú na seba naviazané.

14. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec maloletých detí je zamestnanec spoločnosti FARMAtch s.r.o., Vechec a za obdobie roku 2016 mu bol vyplatený priemerný mesačný čistý príjem 149,52 eur. V tejto obchodnej spoločnosti je otec jediným spoločníkom a konateľom.

15. Právny zástupca navrhovateľky vo svojom vyjadrení uviedol, že manželstvo účastníkov neplní svoju funkciu a je nesporné, že ani jeden z nich nechce zotrvať v tomto manželstve. Navrhoval preto rozviesť manželstvo a na čas po rozvode zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Otca požadoval zaviazat' platením výživného po 170,- eur na syna C. a po 130,- eur na syna F.. V súdnom konaní nebolo preukázané, aby mal otec nejaké zdravotné problémy, ktoré by mu bránili pracovať. Otec je vysokoškolský vzdelaný človek, má možnosť zamestnať sa a dosahovať vyšší príjem ako tvrdí doposiaľ. Bolo potvrdené, že otec má príjmy aj z iných činností nielen z podnikania, ale aj z predaja motorových vozidiel. V roku 2015 otec vrátil dar, ktorý dostal od svojej matky a to zvláštnym spôsobom, nie na základe vrátenia daru, ale darovacou zmluvou. Takéto konanie otca požadoval posúdiť podľa § 75 Zákona o rodine.

16. Právny zástupca manžela, ktorý návrh nepodal, potvrdil nemožnosť obnovenia spolužitia manželov, preto doporučil manželstvo rozviesť. V súdnom konaní vedenom na súde pod sp.zn. 6P/13/2015 bol vypracovaný znalecký posudok, v ktorom znalkyňa potvrdila, že na strane oboch rodičov sú splnené podmienky pre zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti. Od vykonaného znaleckého dokazovania uplynul viac ako rok, preto by bolo vhodné vypracovať doplnok k posudku za účelom potvrdenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti. Ak by súd na čas po rozvode zveril maloleté deti do starostlivosti matky, musí prihliadnuť na odôvodnené potreby detí a na možnosti povinného rodiča. Otec maloletých detí sa pokúša predať obchodnú spoločnosť, ktorej je vlastníkom a hľadá si prácu. Otec previedol rodinný dom, ktorý dostal do daru, naspäť na svoju matku. Jednalo sa o nehnuteľnosť, ktorá neprinášala otcovi žiaden ekonomický zisk. Požadoval upraviť stretávanie otca so synmi v širšom rozsahu ako to bolo uvedené v konaní pod sp.zn. 6P/13/2015, nakoľko došlo k uplynutiu určitého času. Žiadal tiež zohľadniť aj to, aby otec nemusel vykonávať funkciu šoféra a teda nemusel maloleté deti rozvážať od matky a naspäť, ale aby aj matke bola uložená povinnosť buď deti k otcovi priviezť alebo si deti od otca vyzdvihnúť.

17. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

18. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zákona o rodine.

20. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

23. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené. Manželstvo neplní svoje funkcie. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti viac ako dva roky, spoločne finančne nehospodária, nezabezpečujú výchovu a výživu maloletých detí a ich manželstvo neplní ani biologickú funkciu. Obaja manželia vo výpovediach prezentovali svoj postoj k manželstvu. Nemajú záujem na

zotrvaní v manželskom zväzku a nevidia nádej na obnovu manželského spolužitia. S prihliadnutím na zistený rozvrat v manželskom spolužití, súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

25. Na čas po rozvode súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Matka poskytuje deťom potrebnú osobnú starostlivosť, má s nimi vytvorený kladný citový vzťah a spĺňa predpoklady pre čo najlepšie uspokojovanie ich potrieb. Rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým synom na čas do rozvodu nadobudlo právoplatnosť 07.11.2016 a od tohto dátumu sa podstatne nezmenili pomery na strane detí alebo rodičov tak, aby súd zmenil doterajšiu úpravu rodičovských práv a povinností. V starostlivosti matky o maloletých synov neboli zistené žiadne nedostatky, preto súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti.

26. Súd nevyhovел žiadosti otca o striedavú osobnú starostlivosť. V súdnom konaní nenariadil znalecké dokazovanie na vypracovanie doplnku ku znaleckému posudku PhDr. K. K.. Znalčka v posudku vypracovanom v konaní pod sp.zn. 6P/13/2015 konštatovala, že obaja rodičia spĺňajú predpoklady pre striedavú osobnú starostlivosť, avšak u maloletého F. vzhľadom na nízky vek a citovú naviazanosť na matku takúto formu starostlivosti neodporúčala. Zároveň poukázala na lepšie osobnostné predpoklady na strane matky. Je pravdou, že od vypracovania znaleckého posudku uplynulo určité časové obdobie a maloletý F. je starší. Vo veku 4 rokov je však stále úzko citovo naviazaný na matku. K dôvodom prečo súd nepovažoval za potrebné doplniť znalecké dokazovanie patrí hlavne skutočnosť, že otec síce prezentuje záujem o striedavú osobnú starostlivosť, na druhej strane však nevyužíva možnosti na stretávanie so synmi stanovené mu súdnym rozhodnutím. Počas letných mesiacov 2016 sa s deťmi nestretával skoro vôbec. V septembri 2016 sa styk nerealizoval, lebo otec pomáhal svojim rodičom pri rekonštrukcii rodinného domu, čo nemožno považovať za vážny dôvod brániaci mu v kontakte s deťmi. Otec taktiež vo výpovedi poukázal na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, na skutočnosť, že pri realizácii stretávania sa s deťmi musí vynaložiť približne 35,- eur na cestovné. Je potrebné uviesť, že zabezpečenie osobnej starostlivosti deťom počas dvoch týždňov v mesiaci, v prípade striedavej osobnej starostlivosti, by vyžadovalo zo strany otca denné vozenie do predškolského a školského zariadenia a vyberanie synov zo zariadení, čo by vzhľadom na bydlisko otca, bydlisko detí, miesto ich školy a škôlky, znamenalo pre otca ďalšiu finančnú záťaž. Striedavú osobnú starostlivosť súd toho času nepovažuje za vhodnú a v záujme maloletých detí aj z dôvodu, že niektoré stretnutia otca so synmi sa ukončili skôr ako je určené súdnym rozhodnutím. Otec rešpektoval vôľu maloletých vrátiť sa k matke. Takýto skutkový stav bol potvrdený oboma rodičmi. S prihliadnutím na uvedené súd zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky.

27. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb detí, ich veku, zárobkových možností a schopností rodičov. Otcovi ako povinnému rodičovi bola určená vyživovacia povinnosť k maloletým synom súdnym rozhodnutím vydaným pod sp.zn. 6P/13/2015. Pri zmene výšky výživného musí súd skúmať, či došlo k nejakej podstatnej zmene pomerov na strane detí alebo rodičov a či táto zmena odôvodňuje zmenu výšky výživného. Otec bol v čase súdneho konania 6P/13/2015 zamestnancom spoločnosti Farmatech, s.r.o., v ktorej bol aj jediným spoločníkom a konateľom. Jeho príjem sa v období roku 2016 pohyboval vo výške okolo 200,- eur mesačne. Súd pri svojom rozhodnutí zohľadňoval skutočnosť, že otec je zdravý, schopný pracovať, vysokoškolsky vzdelaný, v produktívnom veku, so znalosťou cudzieho jazyka. Súd vyhodnotil schopnosti a možnosti otca pracovať, dosahovať príjem a určil mu výživné vo výške 80,-eur na syna C. a 50,- eur na syna F.. Takto stanovená výška výživného bola potvrdená aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove. V čase rozhodovania o rozvode manželstva sú zárobkové pomery rodičov totožné s predchádzajúcim obdobím. Podstatnou skutočnosťou, ktorá súdu v čase rozhodovania o výške výživného na čas do rozvodu nebola známa je tá skutočnosť, že otec sa dobrovoľne vzdal majetku. Nehnuteľnosti (rodinný dom a zastavané plochy a nádvorie) daroval svojej matke, ktorá tieto nehnuteľnosti prenajíma a z prenájmu získava majetkový prospech. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. V súdnom konaní bolo potvrdené, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu majetku a tým aj určitého majetkového prospechu. Hoci výška nájomného za užívanie nehnuteľností nebola v súdnom konaní preukázaná, bolo potvrdené, že nehnuteľnosti je možné reálne prenajímať a získať tak finančný prospech. S prihliadnutím na vek maloletých detí, ich odôvodnené výdavky spojené s uspokojovaním základných životných potrieb ako aj ďalších potrieb pre ich všestranný telesný a duševný vývoj, možnosti a schopnosti otca ako

povinného rodiča, súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť na syna C. vo výške 100,- eur a na syna F. v čiastke 70,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Keďže na strane otca neboli zistené také zárobkové a majetkové pomery, ktoré by umožňovali návrhu matky na stanovenie výživného vyhovieť v celom rozsahu, súd jej návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

28. Styk otca s maloletými deťmi súd upravil podľa právoplatného súdneho rozhodnutia vydaného v konaní pod sp.zn. 6P/13/2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť len pred niekoľkými mesiacmi. Je v záujme zdravého fyzického aj psychického vývoja maloletých detí, aby udržiavali a rozvíjali vzťah s otcom, s ktorým nežijú v spoločnej domácnosti. Maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti matky a tak otec môže svoje rodičovské práva realizovať len v čase styku s maloletými synmi. Pre zdravý vývin maloletých je určite potrebné, aby otec nebol len tzv. víkendovým otcom, ale aby bol aj rodičom, ktorý sa podieľa na ich výchove. S poukazom na uvedené súd považoval za potrebné upraviť stretávanie otca so synmi nielen každý druhý víkend a v čase sviatkov a prázdnin, ale aj počas týždňa, kedy otec s deťmi víkend netrávi. Vzhľadom na pretrvávajúce konfliktné vzťahy medzi rodičmi je nutná presná úprava stretávania aj s povinnosťou oznámiť aspoň 4 hodiny vopred nemožnosť realizácie styku. Taktiež súd presne vymedzil povinnosť otca, po ukončení stretávania vrátiť maloletých synov matke v mieste ich bydliska.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.